

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ ఏకోనాశీతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకోనాశీతితమః సర్గః ॥

శ్రీరామేణ మకరాక్షస్య వధః

నిర్గతం మకరాక్షం తే దృష్ట్వా వానరపుంగవాః |
ఆప్లుత్య సహసా సర్వే యోధుకామా వ్యవస్థితాః || 6.79.1 ||

తతః ప్రవృత్తం సుమహత్ తద్ యుద్ధం లోమహర్షణం |
నిశాచరైః ప్లవంగానాం దేవానాం దానవైరివ || 6.79.2 ||

వృక్షశూలనిపాతైశ్చ గదాపరిఘపాతనైః |
అన్యోన్యం మర్దయంతి స్మ తదా కపినిశాచరాః || 6.79.3 ||

శక్తిఖడ్గగదాకుంతైస్తోమరైశ్చ నిశాచరాః |
పట్టిశైర్భిందిపాలైశ్చ బాణపాతైః సమంతతః || 6.79.4 ||

పాశముద్గరదండైశ్చ నిర్ఘాతైశ్చాపరైస్తథా |
కదనం కపిసింహానాం చక్రుస్తే రజనీచరాః || 6.79.5 ||

బాణోఽఘైరర్ధితాశ్చాపి ఖరపుత్రేణ వానరాః |
సంభ్రాంతమనసః సర్వే దుద్రువుర్భయపీడితాః || 6.79.6 ||

తాన్ దృష్ట్వా రాక్షసాః సర్వే ద్రవమాణాన్ వనౌకసః |
నేదుస్తే సింహవద్ దృష్టా రాక్షసా జితకాశినః || 6.79.7 ||

విద్రవత్సు తదా తేషు వానరేషు సమంతతః |
రామస్తాన్ వారయామాస శరవర్షేణ రాక్షసాన్ || 6.79.8 ||

వారితాన్ రాక్షసాన్ దృష్ట్వా మకరాక్షో నిశాచరః |
కోపానలసమావిష్టో వచనం చేదమబ్రవీత్ || 6.79.9 ||

తిష్ఠ రామ మయా సార్థం ద్వంద్వయుద్ధం భవిష్యతి |
త్యాజయిష్యామి తే ప్రాణాన్ ధనుర్ముక్తైః శితైః శరైః || 6.79.10 ||

యత్ తదా దండకారణ్యే పితరం హతవాన్ మమ |
తదగ్రతః స్వకర్మస్థం సృత్వా రోషోఽభివర్ధతే || 6.79.11 ||

దహ్యంతే భృశమంగాని దురాత్మాన్ మమ రాఘవ |
యన్మయాసి న దృష్టస్త్వం తస్మిన్ కాలే మహావనే || 6.79.12 ||

దిష్ట్యాసి దర్శనం రామ మమ త్వం ప్రాప్తవానిహ |
కాంక్షితోఽసి క్షుధార్తస్య సింహస్యేవేతరో మృగః || 6.79.13 ||

అద్య మద్బాణవేగేన ప్రేతరాడ్విషయం గతః |
యే త్వయా నిహతాః శూరాః సహ తైశ్చ వసిష్యసి || 6.79.14 ||

బహునాత్ర కిముక్తేన శృణు రామ వచో మమ |
పశ్యంతు సకలా లోకాస్త్యాం మాం చైవ రణాజిరే || 6.79.15 ||

అస్తైర్వా గదయా వాపి బాహుభ్యాం వా రణాజిరే |
అభ్యస్తం యేన వా రామ వర్తతాం తేన వా మృధం || 6.79.16 ||

మకరాక్షవచః శ్రుత్వా రామో దశరథాత్మజః |
అబ్రవీత్ ప్రహసన్ వాక్యముత్తరోత్తరవాదినం || 6.79.17 ||

కత్థసే కిం వృథా రక్షో బహున్యసదృశాని తే |
న రణే శక్యతే జేతుం వినా యుద్ధేన వాగ్బలాత్ || 6.79.18 ||

చతుర్దశ సహస్రాణి రక్షసాం త్వత్ప్రీతా చ యః |
త్రిశిరా దూషణశ్చాపి దండకే నిహతో మయా || 6.79.19 ||

స్వాశితాశ్చాపి మాంసేన గృధ్రగోమాయువాయసాః |
భవిష్యంత్యద్య వై పాప తీక్ష్ణతుండనఖాంకుశాః || 6.79.20 ||

రాఘవేణైవముక్తస్తు మకరాక్షో మహాబలః |
బాణౌఘానముచత్ తస్మై రాఘవాయ రణాజిరే || 6.79.21 ||

తాంఛరాంఛరవర్షేణ రామశ్చిచ్ఛేద నైకథా |
నిపేతుర్భువి విచ్ఛిన్నా రుక్మపుంఖాః సహస్రశః || 6.79.22 ||

తద్ యుద్ధమభవత్ తత్ర సమేత్యాన్యోన్యమోజసా |
ఖరరాక్షసపుత్రస్య సూనోర్దశరథస్య చ || 6.79.23 ||

జీమూతయోరివాకాశే శబ్ధో జ్యాతలయోరివ |
ధనుర్ముక్తః స్వనోఽన్యోన్యం శ్రూయతే చ రణాజిరే || 6.79.24 ||

దేవదానవగంధర్వాః కిన్నరాశ్చ మహోరగాః |
అంతరిక్షగతాః సర్వే ద్రష్టుకామాస్తదద్భుతం || 6.79.25 ||

విద్ధమన్యోన్యగాత్రేషు ద్విగుణం వర్ధతే బలం |
కృతప్రతికృతాన్యోన్యం కురుతాం తౌ రణాజిరే || 6.79.26 ||

రామముక్తాంస్తు బాణౌఘాన్ రాక్షసస్త్యచ్ఛినద్ రణే |
రక్షోముక్తాంస్తు రామో వై నైకథా ప్రాచ్ఛినచ్ఛరైః || 6.79.27 ||

బాణౌఘవితతాః సర్వా దిశశ్చ ప్రదిశస్తథా |
సంఛన్నా వసుధా చైవ సమంతాన్న ప్రకాశతే || 6.79.28 ||

తతః క్రుద్ధో మహాబాహుర్ధనుశ్చిచ్ఛేద సంయుగే |
అష్టాభిరథ నారాచైః సూతం వివ్యాధ రాఘవః || 6.79.29 ||

భిత్త్వా రథం శరై రామో హత్వా అశ్వానపాతయత్ |
విరథో వసుధాస్థః స మకరాక్షో నిశాచరః || 6.79.30 ||

తత్తిష్ఠద్ వసుధాం రక్షః శూలం జగ్రాహ పాణినా |
త్రాసనం సర్వభూతానాం యుగాంతాగ్నిసమప్రభం || 6.79.31 ||

దురవాపం మహాచ్ఛూలం రుద్రదత్తం భయంకరం |
జాజ్వల్యమానమాకాశే సంహారాస్తమివాపరం || 6.79.32 ||

యం దృష్ట్వా దేవతాః సర్వా భయార్తా విద్రుతా దిశః |
విభ్రామ్య చ మహాచ్ఛూలం ప్రజ్వలంతం నిశాచరః || 6.79.33 ||

స క్రోధాత్ ప్రాహిణోత్ తస్మై రాఘవాయ మహాహవే |
తమాపతంతం జ్వలితం ఖరపుత్రకరాచ్ఛ్యుతం || 6.79.34 ||

బాణైశ్చతుర్భురాకాశే శూలం చిచ్ఛేద రాఘవః |
స భిన్నో నైకథా శూలో దివ్యహాటకమండితః |
వ్యశీర్యత మహోల్కేవ రామబాణార్ద్ధితో భువి || 6.79.35 ||

తచ్ఛూలం నిహతం దృష్ట్వా రామేణాక్లిష్టకర్మణా |
సాధు సాధ్వీతి భూతాని వ్యాహరంతి నభోగతాః || 6.79.36 ||

తం దృష్ట్వా నిహతం శూలం మకరాక్షో నిశాచరః |
ముష్టిముద్యమ్య కాకుత్స్థం తిష్ఠ తిష్ఠేతి చాబ్రవీత్ || 6.79.37 ||

స తం దృష్ట్వా పతంతం తు ప్రహస్య రఘునందనః |
పావకాస్తం తతో రామః సందధే తు శరాసనే || 6.79.38 ||

తేనాస్త్రేణ హతం రక్షః కాకుత్స్థేన తదా రణే |
 సంఛిన్నహృదయం తత్ర పపాత చ మమార చ || 6.79.39 ||

దృష్ట్వా తే రాక్షసాః సర్వే మకరాక్షస్య పాతనం |
 లంకామేవ ప్రథావంత రామబాణభయార్దితాః || 6.79.40 ||

దశరథన్యపసూనుబాణవేగై
 రజనిచరం నిహతం ఖరాత్మజం తం |
 ప్రదదృశురథ దేవతాః ప్రహృష్టా
 గిరిమివ వజ్రహతం యథా వికీర్ణం || 6.79.41 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే ఏకోనాశీతమః సర్గః ||